

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗАПАДНА СРБИЈА

Седиште Ужице, Трг Светог Саве 34

О Д С Е К У Ж И Ц Е**План рада**

Назив предмета	ПРЕДУЗЕТНИШТВО				
Студијски програм/и (модул)	Туризам (ТТ), Рачуноводство и ревизија (РР), Менаџмент и предузетништво (МП)				
Година студија	друга (ТТ, МП), трећа (РР)	Семестар	трећи (Туризам, МП) пети (РР)	ЕСПБ	6
Статус предмета	обавезан (МП), изборни (ТТ, РР)		Услов		

Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	др Радомир Стојановић, Професор струковних студија, Уторак 12,00 – 14,00 radomir.stojanovic@vpts.edu.rs

Циљеви предмета
Стицање знања и вештина из области предузетништва како би се студенти оспособили за самостално покретање предузетничког подухвата, даљи развој предузетничког подухвата на дугорочан и одржив начин. Студенти ће се на савремен, свеобухватан и креативан начин упознати са начином решавања сложених практичних проблема везаних за покретање пословног подухвата, одрживи раст и развој предузећа и његов опстанак на тржишту кроз стицање конкурентске предности на тржишту.

Садржај и структура предмета
<p>Теоријска настава: Опште поставке о предузетништву (појам, значај, основни елементи, правни оквир), предуслови и препреке за развој предузетништва (микро и макро ниво), посебни облици предузетништва (значај и специфичности-социјално, женско и омладинско предузетништво), предузетник-особине, врсте, неопходне вештине, разлика између предузетника и менаџера, предузетнички процес (појам, фазе и елементи; пословна идеја, пословна шанса, ресурси, предузетнички тим), предузетничке стратегије (начини уласка предузетника на тржиште, стратегије раста, стратегије изласка из посла; заштита тржишне позиције), финансирање предузетничког подухвата (сопствени и туђи капитал); квалитет и предузетништво (TQM, начини постизања жељеног квалитета-бенчмаркинг, аутсорсинг), предузетништво и маркетинг (заједнички елементи, неопходност примене маркетинг концепта у предузетништву); друштвена одговорност и предузетништво, облици сарадње са великим предузећима као предуслов опстанка предузетника; кластерско повезивање између предузетника, институционална подршка развоју предузетништва у Р. Србије, Р. Српске и Црне Горе (појам, значај, циљеви, нивои, принципи, правни основ; институције и инструменти-финансијски и нефинансијски, пословни (бизнис) план (елементи, врсте, намена, најчешће грешке код креирања пословног плана).</p> <p>Практична настава: Упознавање студената са техникама израде пословног плана, израда пословног плана различитих конкретних предузетничких подухвата.</p>

План и распоред извођења наставе	
Наставна недеља	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Предавања	
1	Опште поставке о предузетништву (појам, историјат, дефиниције, значај, где се јавља, правни оквир)
2	Предуслови и препреке за развој предузетништва (микро и макро ниво)
3	Посебни облици предузетништва (социјално предузетништво, женско предузетништво, омладинско предузетништво)
4	Предузетник-особине, врсте, разлика између предузетника и менаџера
5	Предузетнички процес- фазе и елементи; пословна идеја (извори, разлози за неуспех), пословна шанса
6	Предузетнички процес (наставак) – ресурси (појам, врсте), предузетнички тим.
7	Улога окружења у развоју предузетничког подухвата (врсте окружења, анализа окружења, трендови од значаја за покрет. пословне активности)
8	Предузетничке стратегије: начини првог уласка на тржиште, стратегије изласка из посла)
9	Финансирање предузетничког подухвата; Квалитет и предузетништво-TQM, бенчмаркинг, аутсинг
10	Савремено предузетништво и маркетинг концепт (специфичности примене маркетинг концепта у предузетничком подухвату; инструменти маркетинг микса); Друштвена одговорност и предузетништво
11	Савремени облици пословног повезивања предузетника са окружењем (међусобно повезивање-кластерско повезивање; облици сарадње са великим предузећима као предуслов опстанка)
12	Специфичности предузетничког процеса у малим породичним предузећима (елементи породичног посла, предности и недостаци, фазе раста и развоја породичних предузећа)
13	Институционална подршка развоју предузетништва у Р. Србији, Р. Српској и Црној Гори-појам, значај, циљеви, нивои, принципи, правни основ); кључне институције (локални, регионални и национални ниво), остале институције
14	Институционална подршка развоју предузетништва-инструменти (финансијски и нефинансијски-кредитна подршка, саветодавна подршка, гаранције, осигурања...)
15	Институционална подршка развоју предузетништва-пословни инкубатори, пословни анђели, остали инструменти
Вежбе	
1	Пословни (бизнис) план - појам, значај, сврха
2	Структура пословног (бизнис плана); План позиционирања; Менаџмент план; Маркетинг план; Финансијски план; Изводљивост бизнис плана
3	План позиционирања: резиме, положај гране, пословна мисија предузетника
4	План позиционирања: опис фирме, план (опис) пословне активности, локације пословних пунктова, оцена себе
5	Менаџмент план: план производа и/или услуга, план припремних активности, технолошки план, план кадрована
6	Менаџмент план: план објеката и пословног простора, план опреме, уређаја и пратеће инфраструктуре, SWOT анализа, критичне тачке пословног подухвата
7	Менаџмент план: приказ менаџмента, стратегије развоја, план заштите бизниса; остала релевантна одређења менаџмент плана
8	Маркетинг план: маркетинг информациони систем (МИС), функције бизниса на тржишту, друштвено и економско окружење, циљно тржиште, димензије и морфологија (развој) тржишта
9	Маркетинг план: специфичности тржишта, критични фактори успеха (КФУ), маркетинг микс, производи/услуге као роба на тржишту, анализа вредности
10	Маркетинг план: план набавке, план логистике, план комуницирања, стратегије маркетинга, тип маркетинга
11	Маркетинг план: план набавке, план логистике, план комуницирања, стратегије маркетинга, тип маркетинга

12	Финансијски план: претпоставке финансијског плана, студија алтернатива финансирања, анализа и оцена исплативости финансијског подухвата
13	Финансијски план: план извора средстава, пробни биланс стања, пројекција тока готовине (cash flow)
14	Финансијски план: пробни биланс успеха
15	Изводљивост пословног (бизнис) плана

Начин оцењивања – структура и број поена на предиспитним обавезама и испиту	
Предавања (присуство и активност)	0-10 поена
Вежбе (присуство и активност)	0-10
Први колоквијум	0-10
Други колоквијум	0-10
Семинарски рад	0-10
Испит-писмени део	0-20
Испит-усмени део	<u>0-30</u>
Укупно	100 поена

Литература
Р. Стојановић, Н. Милутиновић: Предузетништво, АСС „Западна Србија“, 2021. Б. Пауновић, Д. Зиповски: Пословни план, Економски факултет, Београд, 2021.